

Izhaja vsak ponedeljek in četrtek po pooldne.
Stanje za celo leto 15 L., za pol leta 8 L., za četrt leta 4 L. Za inozemstvo celo leto 15 L.
Na naročila brez dovoljane naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Poldi Kemperle

GORIŠKA STRAŽA

V Gorici, v pondeljek 5. maja 1924.

Štev. 35

Let. VII.

Nefrankirana
pisma se ne sprejemajo. Oglasit se računajo po dogovoru in se plačajo naprej
List izdaja konsorsij
GORIŠKE STRAZE
Tisk. Juch v Gorici
via Morelli 16.
Uprava in uredništvo:
ulica Mameli 5.
(prej Scuola).

Dobro in pridno ljudstvo.

Politika, s katero osrečujejo vladajoči oblastniki slovensko ljudstvo, je dosegla v zadnjih dneh nov uspeh. V mestu Gorici so odpustili iz službe slovenske učitelje in učiteljice, več slovenskih uslužbencev, uradnikov in poduradnikov je zopet odslovljениh na sodnji in pošti.

Ni je skoro prilike, da bi se gospodje oblastniki ne zaklinjali in priduševali, da so veliki prijatelji Slovencev, da hočejo temu ljudstvu le dobro in da mu želijo pomagati, kolikor je v njihovih močeh. Kolikokrat ni n. pr. gospod Pisenti deklamiral po naši deželi, da spodbuja pridno slovensko ljudstvo, da ceni njegovo delavnost in poštenost, kolikokrat ni spričio vse naše javnosti oblubljal, da je treba dobro mu slovenskemu ljudstvu pomagati! In če bi ga danes prašali, bi nemudoma potrdil še enkrat svojo ljubezen do Slovencev. Tako je delal in dela Pisenti, tako delajo vsi oblastniki, s katerimi prihajamo v dotiko. Toliko ljubezni in spoštovanja do Slovencev smo že slišali iz ust te gospode, da nas bole že ušesa.

Če se pa vprašamo, v kakšnih dejanjih se kaže njih ljubezen do slovenskega ljudstva, se moramo prijeti za glavo od strmenja.

Da bi dokazali svojo resno voljo pomagati pridnemu in mirnemu slovenskemu ljudstvu, so mu vzeli slovensko šolo, vzeli so mu slovenske sodnike, odpustili iz službe neveč slovenskih uradnikov in delavcev, ustavili delovanje premnogih slovenskih prosvetnih društev, in tako se vrsti dobrota za dobroto v korist in prospeh delavnemu in pridnemu slovenskemu ljudstvu.

Res čudežna in skrivenostna je ljubezen, katero gojijo visoki gospodje za naš narod! Tako čudovita je ta ljubezen, da je nevedno in silno zaostalo slovensko ljudstvo ne more razumeti.

Kako naj nevedni Slovenci razumejo najnovejše odpuščanje slovenskih učiteljev in slovenskih nastavljenec na pošti in sodniji? To je pretežavna stvar za duševno takoj malo razvit narod, kakor so goriški Slovenci. Slovensko ljudstvo vidi v tej politiki samo eno: da imajo gospodje dobrotniki načrt, pregnati Slovence iz vseh državnih služb in ustvariti tako na Primorskem dvojno vrsto državljanov: eni pošljajo lahko svoje sinove v državne službe, drugim so vrata do teh služb zaprta. Slovensko ljudstvo bo moralno pač vzgajati svoje otroke za druge poklice.

To vidijo Slovenci v politiki gospodov dobrotnikov jasno in brez težav, ne vidijo pa v njej nikjer ljubezen in podporo, ki je oblujbena »pridnemu in dobremu slovenskemu ljudstvu«.

Ko bo »pridno in dobro slovensko ljudstvo« postal bolj civilizirano, bo morda skrivenostno ljubezen dobrotnikov razumelo, danes jo doume in zagovarja le »cvet našega ljudstva«: slovenski snoparji.

Kaj se godi po svetu?

Kako je s krizo v Jugoslaviji?

Zadnjič smo poudarili, da so volitve v Jugoslaviji neizogibne. Iz krize ni druge poti, ko razpusti parlamenta in nova volilna borba. Sedaj gre le zato, ali bosta vodila volitve Pašič in Pribičevič ali pa Korošec in Davidovič. Že zadnjič smo povedali, kakšne velike težave imata Korošec in Davidovič. Radi nezanesljivosti Radičeve skupine kralj ne mara izročiti vlade opoziciji. Le ko bi se od Pašiča odcepilo znatno število radikalnih poslancev in se priklopilo Korošcu in Davidoviču, le tedaj bi kralj Aleksander poveril sestavo volilne vlade opoziciji. Ali je mogoče, da se izvrši v Pašičevi skupini razkol, ki bi prevrnili parlamentarni položaj v korist Korošču in Davidoviču? O tem si moremo napraviti pravomnenje le, ako poznamo položaj nekolič nobilje.

Razmere v radikalni stranki.

Ali so v Pašičevi stranki vsi poslanci enega samega prepričanja, ki jih druži v veliko disciplinarno enoto, ali se pa nahajajo med radikalci tudi različne struje? Kako vsaka velika stranka ima tudi radikalna v svojem naročju različne struje.

Predvsem pride v poštev struja radikalnih poslancev iz Makedonije. Teh je vsega skupaj 18 mož, ki tvorijo posebno zvezo in imajo name scititi v okviru radikalne stranke interese Makedonije. Ker je Pašičeva vlada v bojih proti bolgarskim komitašem izvršila v Makedoniji tudi marsikatero nasilje proti domačemu prebivalstvu, se boje makedonski poslanci, da zgube zaupanje svojih volilcev in zato so imeli več sestankov in predložili Pašiču par spomenic, v katerih tirjajo zakonito zaščito prebivalstva pred nasilji in zahtevajo, da čuva pravice do makedonskih šol in pomaga makedonskemu kmetijstvu.

Nasprotje med Pašičem in makedonskimi radikalci je postal večkrat tako ostro, da so hoteli Makedonci izstopiti iz Pašičevega kluba ter ustanoviti samostojno makedonsko stranko z avtonomističnim programom.

„Smotra“

Druga struja med radikalci je tako imenovana kmečka skupina, ki jo vodi poslanec Mihajlo Rankovič. Kmečka skupina si je postavila za program boj proti koritarstvu v lastni stranki. V klubu se je Rankovič boril proti ministru Markoviču in mu dokazal, da je zlorabil svojo ministrsko oblast. Klub je nato Lazo Markoviča odstavil. Da bi imel v svojem boju bolj proste roke, je Mihajlo Rankovič odložil mesto podpredsednika Narodne skupščine in ustanovil je tudi poseben list »Smotra«, v katerem kritizira politiko radikalnih voditeljev. Koliko resnične moči ima Rankovič v radikalnem klubu, je težko dognati.

Nastas Petrovič in Protičevi prijatelji.

Tretjo strugo med radikalnimi poslanci vodi Nastas Petrovič, ki se je pri tej krizi kar očitno postavil na stran opozicije, ko je hotel Pašič vničiti Radičevé mandate. Na stran Korošča, Davidoviča in Radiča se nagibljejo tudi vsi skruti in odkriti prijatelji pokojnega Protiča Stojana. Protič se je boril odkrito proti centralizmu in hotel sporazum z Radičem. V boju proti zvitemu Pašiču je podlegel, izgubil je mandat in kmalu nato umrl. Jasno je, da je imel in ima genijalni mož med radikalnimi poslanci precej prijateljev, ki so bili doslej tiki, ker so se bali, da pade tudi nanje trda roka Nikole Pašiča. Ni izključeno, da se bodo v ugodnem trenutku Protičevi prijatelji dvignili ter nastopili proti Pašiču.

Pašičeva vsemogočnost.

Opisane tri struje v radikalni stranki niso bile doslej dovolj močne, da bi uklonile Pašiča. Mož ima v svoji stranki silovit ugled in vsi vedo, da z njim ni dobro grozdja zobati. Kdor Pašiča ne spoštuje, se ga pa boji. Tako je postal Pašič vsemogočen gospodar stranke in jo drži skupaj, kljubajoč vsaki opoziciji, ki se pojavi v njeni notranjosti. Zato je zelo težavno razcepiti Pašičeve vrste in potegniti del radikalnih poslancev k opozicionarnemu bloku.

Ako bi se Korošcu in Davidoviču to posrečilo, bi bil to velikanski uspeh. Pašič bi bil poražen, kakor se nikdar v svojem življenju. Stari državnik bi ne prišel nikoli več na višino, kjer stoji danes. Dvoletna borba med centralizmom in avtonomijo bi končala z velikanskim zmago drja Korošča. Politična zgodovina bi pisala, da se mu je posrečilo spraviti Radiča v Belgrad, razkrati Demokratsko stranko, razcepiti radikale, strmoglavit Pašiča in priboriti zmago ideji avtonomije.

V najkrajšem času bo padla odločitev. Casopisje poroča o neprestanih razgovorih med Koroščem, Davidovičem in Nastas Petrovičem, kar je jasen dokaz, kako nemorno dela Korošec na to, da bi razcepil radikalne vrste. V tem mesecu bomo že videli, kako se konča borba.

O izidu bomo pravočasno poročali.

Volitve na Francoskem.

Med tem, ko to pišemo, je v Nemčiji volilni boj že končan. V četrtek v številki bomo že seznanili naše bravec z izidom, ki je velikega važnosti tudi za nas na Primorskem, kakor bomo v nastopnem pojasnili.

Da bodo naši braveci našo misel boljše razumeli, moramo spregovoriti tudi o volitvah, ki se bodo vrstile v nedeljo 11. maja na Francoskem. Kakor na Nemškem, tako igra tudi v Franciji pri teh volitvah.

vah prvo in odločilno vlogo zunanjega politika. Francosko ljudstvo se mora 11. maja odločiti, ali naj sklene z Nemci pameten sporazum ali naj pa nadaljuje politiko železne pesti, kakor jo je gnal z vso energijo Poincarè skozi 4 leta. Ako zmaga Poincarè, bo obveljala tudi za bodočnost politika militarizma, ako Poincarè podleže, se sklene z Nemci skoro gotovo mir, kajti nasprotniki Poincareja so pripadniki mirne demokratične ureditve Evrope.

Koliko strank se bori v Franciji za prvenstvo?

Strankarsko življenje je na Francoskem zelo razcepljeno in mnogovrstno. V javnem življenju nastopa nepregledna vrsta strank in strančic, ki jih je zelo težko in večkrat nemogoče razlikovati. Pri teh volitvah so se vse stranke s sorodnim programom združile v skupne volilne zveze, kar je bilo zelo pametno.

Tako si stoje v sedanje volilni borbi v glavnem štiri skupine nasproti.

Narodni blok.

To je zveza vseh strank, ki drže s Poincarejem. Njih program je kapitalističen in militarističen.

V tem bloku so stranke s skoristim imenom in istimi idejami: Republikanska nacionalna stranka, Republikanska zveza, Republikanska demokratska stranka, Republikanska dem. socialna stranka in ne ve se še kdo. Vse te stranke so po imenu demokratske, so socialne, so narodne, a njih cilj le eden: utrditi vojaško moč Francije in držati silo Nemčijo na tleh.

Poleg narodnega bloka nastopajo monarhisti, ki hočejo postaviti na čelo Francije zopet kralje. Njih moč je zelo šibka in v parlamentu bodo oni podpirali Poincareja.

Blok levice.

To je druga velika zveza francoskih strank. Blok levice je pravi, in lahko rečemo, edini resni nasprotnik Poincareja.

V tej zvezi so se združili Radikalni socialisti, republikanski socialisti, zmerni socialisti in krščanski socialisti, katerim načeljuje Mare Sagnier. Stranke, združene v Bloku levice, obsojajo Poincarejevo politiko proti Nemčiji, ker misljijo, da vodi taka politika Francijo v pogubo. Militarizem naj po vojni že enkrat prenehha, z Nemčijo naj se sklene miren sporazum.

Poleg Bloka levice nastopajo samostojno komunisti, ki bodo, če je treba, pomagali v parlamentu levici.

Kdo bo zmagal?

Boj med Blokom levice in Narodnim blokom je zelo trdrovraten in ljut, kajti nasproti si stojita dva enakovredna nasprotnika. Kdo bo zmagal ni mogoče povedati. Na vsak način bo izid nemških volitev precej vplival na volilno borbo v Franciji. Ako zmagajo v Nemčiji nacionalisti ter Hitler in Ludendorff, se bo Poincarejev Narodni blok okreplil in zmagal jaže, ka-

kor če bi bili nacionalisti na Nemškem poraženi.

Iz tega vidimo jasno, kako je politika ene države zvezana s politiko sosedja in kako lahko Nemci pomagajo Poincareju do zmage ali pa do poraza.

Zakaj gre za naše koristi?

Zakaj zanima primorske Slovane volilna borba na Nemškem in v Franciji? Zato, ker bo imel izid volilne borbe vpliv tudi na politiko naše države.

Ako zmaga Poincare, bo Francija nadaljevala politiko oboroževanja. Naročila si bo nove zrakoplove, izdelala nove kanone, pomnožila svoje vojno brodovje in nabavila strupene pline itd. itd.

Če je pa Francija oborožena od nog do glave, ne zna nihče, proti komu se more s časom obrniti nje-

na vojna sila. Iz previdnosti se pričnejo oboroževati tudi sosedje. Tudi Anglezi pomnože vojno brodovje in si kupijo nove zrakoplove. Isto mora parebiti tudi Italija. Rimski parlament dovoli v tem slučaju vladu nove miljarde za oboroževanje in tako se strašno povečajo davki v državi. Na naših lastnih plečih bomo lahko občutili posledice Poincarejeve politike. Davčni vijak, ki pritisne ubogega primorskega kmeta, bo prav lahko posledica volitev v Nemčiji in na Francoskem.

Iz tega naši braveci lahko spoznajo, kako važno je, da zasleduje izobražen Slovenec politiko tujih držav, kajti pogostokrat se odloča gospodarska in politična usoda našega ljudstva na Francoskem, v Nemčiji, na Angleškem ali v Rusiji.

Iz Sadovnjaka „Ere Nuove“

Zadnja „Nova Doba“ piše: Kdo je avstrijakant? Naši nasprotniki so avstrijakanti, ker so izšli vsi brezizjemno iz avstrijskih šol, kjer se je gojilo vedno sistematično sovraštvo proti Italiji. Odtod prihaja, da se je po okupaciji naših krajev sovraštvo iz fronte prelilo v gnjev proti italijanskim oblastim.

Saj je res! Glejte n. pr. fašistovskega voditelja Cigoja! On ni bil le v avstrijskih šolah kakor Peterhell, bil je tudi e. in kr. aktivni orožnik in boril se je res na italijanski fronti tako hrabro, da ga je odlikoval junaka sam cesar Karl.

Kdo je avstrijakant, torej ni težko odgovoriti „Novi dob!“

AKO IMA ČLOVEK LE TROHICO RAZUMA,

nadaljuje brihtna „Era Nuova“ — „bi se moral čuditi, da so Italijani kljub temu uljudno postopali z nami“. Saj je res! Cigoj je nesel na kaščo avstrijsko uniformo, odložil Karlovo odlikovanje in se vse delal kot velik italijanski patriot v avtomobil s Pisentijem ter peljal po Vipavskem v črni srajci.

PREPOZNA DEDŠČINA.

Neki italijanski izseljenci, ki je pred 40 leti odšel v Brazilijo, je zapustil svoji sestri in bratu, bivajočim v Piačenci, 80 milijonov. Pridobil si jih je s tovarno likerjev, ki jo je po dolgem trudu ustanovil. Njegova dobroščnost je dozorela nekoliko prepozno. Sestra in brat sta živila dosedaj v revščini, sedaj pa ima ona 77, on pa 88 let.

KRVNIK V POKOJU.

Angleški krvnik John Ellis je šel po 23 letnem „delu“ v pokoj. V času svojega službovanja je obesil približno 200 zločincev. Predno je postal krvnik, je bil brivec. Na vprašanja raznih radovednih časnikarjev o svojem „delu“ in o občinkih, ki jih je imel pri svojem rabeljskem poslu, noče dati nobenega odgovora. Sedaj je ljubezniv kot jagnje. Peča se v prvi vrsti s kokosjerejo in nima korajže, da bi zavil vrat najbolj nedolžni piški.

POZOR!

Prefektura naroča v posebnem razglasu občinam, da naj oni, ki morajo dati pregledati svoje mere in uteži, store to pri okrožnem uradu za cemiranje (distretto metrico di Gorizia) v tekočem letu. Kdor še ni priglašen kot posestnik raznih mer in tehnic, naj stori to čim preje pri domači občini.

ALI BOMO IMELI SLOVENSKE SNOPARICE?

Fašistovska stranka je sklenila, da

se morajo organizirati povsod tudi ženski fašistovski odseki. Poskusili bodo najbrž, poklicati v življenje tudi slovenske snoparice. Kako lepo bi jih bilo videti, korakati po cestah s tolkiči in kolci v rokah.

KOLIKO JE VPISANIH FAŠISTOV?

Po zadnjih uradnih podatkih je vpisanih v fašistovske stranke 503.930 članov. Fašistovskih glasov je pa bilo predvsem par milijonov.

ONEČASCAJO LASTNO DOMOVINO.

O zaščiti narednih manjšin je govoril na zborovanju sociologov v Rimu med drugimi tudi italijanski učenjaki in državnik Luigi Luzzatti. Obsodil je vse, ki „v imenu domovine zatira manjšine in s tem onečascajo lastno domovino. Na delo torej, — je rekel — da osvobodimo manjšine vsakega našega rodnega in verskega zatiranja!“

Razprava o dogodkih v Vrabčah.

Dne 28. feb. 1923 je bila v Vrabčah po roku. Ob tej priliki je novoporočeno po domači navadi povabilo prijatelje na majhno zabavo. Mladi ljudje so vidi plesali. Ob 10 uri, ko so fantje bili spremljati novoporočenca na dom vstopi v sobo orožnik, ki zahteva na se še nadalje pleše. Ker fantje niso hoteli prekoračiti predpisane policijske ure, niso ugodili njegovi želenji. Nato so šli fantje v gostilno, ki je last novoporočenčeva. Kmalu zatem vstopita v hišo orožnik v družbi nekega domačega odpadnika. Prigajajoči sta začela nekega fanta, naj gre spol. Odvrnil je, da bo šel skupno s celo družbo. Vsled tega odgovora sta vrgla iz hiše in ga pričela prepetati. Nastalo je splošno razburjenje, med katerim so padli tudi streli, toda ranjeni ni bil nihče in tudi kakšnih drugih telesnih poškodb ni od nočnega dogodka odnesel nihče. Drugo jutri so pa proti vsemu pričakovljano, da bodo orložniki iskati in arretirati po vsemi mladeniče, ki so bili v zgorej omenjeni družbi. Zaprli so 18 fantov in razkricali vso zadovo kot revolucionarje. Fantje so sedeli v zapori, kot največji zločinci do 28. julija na potem so bili izpuščeni na svobodo. Dne 28. aprila t. l. se je pa vršila prigovorni sodniji proti njim obravnava. Obsojeni so bili razun enega vsi, in sicer na 5 do 21 mesecev. Kako je s takimi obsoodbami, bodo naši čitatelji najbolj razumeli, če povemo, da je bil nekaj fanti tudi mladenič iz sosedne vasi, ki ni bil na poročnih slavnostih, temveč se je kot popotnik ustavljal za nekaj pov v označeni gostilni, a je bil oboren na 10 mesecev zapora.

DNEVNE VESTI

PRAZNIK DELA.

Prvi majnik so praznovali v vseh državah Evrope. Praznovali so ga marksisti in krščanski socialisti. Tudi v Sloveniji so bile ta dan slavnosti, ki jih je priredilo krščanski socialistično delavstvo.

ZELO MIRNE VOLITVE.

Mussolini je imel imeniten razgovor z dopisnikom francoskega lista „Le Temps“ in izjavil: „Važno je podudariti, da je bil dan volitev zelo miren.“

MED DELAVSTVOM.

Najtrdnejše postojanke imajo socialisti in komunisti v industrijskih srednjih Severne Italije. Kljub vsem fašistovskim naskokom vztrajajo v svojih organizacijah in ponekod celo napredujejo. Dokaz so volitve v najmočnejši strokovni organizaciji delavstva, v zvezi kovinarjev, ki so se vrstile pred par dnevi v Torinu. Socialisti in komunisti so dobili 5921 glasov, fašisti 1180. V enem letu so zgubili fašisti 237 glasov, njihovi nasprotniki pa pridobili 2387.

NE BO SE LAKOTE.

Dunajska banka „Bankverein“ je imela v tekočem letu 63 miljard dobička. Ubogi kapitalisti!

EN. MEČEJO V JEČO, DRUGI ODLIKUJEJO.

Na Saksonskem v Nemčiji je vodja komunističnih oboroženih oddelkov Max Hoelzl v bojih z Ludendorffovim

mi nacionalisti ustrelil več ljudi in zato so ga obsodili v dosmrtno ječo. Ruska vlada ga je pa odlikovala z Zvezdo sovjetov in imenovala za člena korporala rdeče armade.

Kaj je Hoelzl: zločinec ali junak? V moderni politiki so vsa moralna načela zmešana.

ODSTAVLJANJE ŽELEZNICARJEV SE NADALJUJE.

Visoki komisar za železnice Torre bi moral nehati svoje delo ravno v teh dneh. Izšel je pa odlok, ki pravi naj nazivja Torre svoje delovanje še do 30. junija 1924.

Odstavljanje železnicarjev se torej nadaljuje do tega dne.

NOVA CENZURA NAD CASNIKI.

O priliki 1. majnika so se prikažali v uredništvih socialističnih dnevnikov „Giustizia“ in „Avanti“ v Milani uradniki policeje in pregledali ter popravili vsebino časopisa preden je bil tiskan. Taka cenzura je protipostavna.

NAPADEL IZ ZASEDE SAMEGA SEBE.

Okrajni fašistovski tajnik v Tolmeču vitez Sillani je javil te dni, da so ga nasprotniki po noči napadli in ga ranili na hrbitu z nožem. Orožniki so iskali krivec, a med raziskavo doženejo, da se je vitez Sillani sam ranil v hrbot, da bi postal junaška žrtev.

Vitez so odpeljali v zapor, vodstvo furlanskega fašizma ga je nato izključilo iz stranke.

hovnikov kot jih potrebuje in hči Cerkev. Tudi je mogoče, da bi bil v Gradeu premislil, pustivši vplivati od kakega znance, naj opromem drugega poklica.

Kratkomalo, reči moram: božja previdnost me je vodila — čast hvala ji sedaj in vselej!

Cast in hvala tudi Vam gospode dekan! In še prošnjo: Ko hoste v sestih Treh Kraljev dan v naši farni cerkvi sveto mašo bradi spomnite se tudi mene in prosite Boga, da bi vredno stopil tudi ja prvič pred oltar Gospodov in mi ostal zvest do konca.

V vsej hvaležnosti Vas veden pozdravlja Vaš

• Valentin Stanič Dekan je prebral pismo in soginjenosti so mu orosile oči in reklo: »Ugledali so zvezdo in so za njo! Tudi on je šel in je prije in jutri pokloni svojemu Bogu k dilo, zlato in miro. Ce je kaj mož zaasluge na tem, Gospod, iz ljubem do Tebe sem delal in svetoval, Tvoj vinograd kliče po delavci (Dalje)

Cerovškov gospod.

Življenje Valentina Staniča.

(Spisal Joža Lovrenčič)

II.

Pismo in pridiga.

Kanatski dekan Ivan Sovič je odmobil brevir in se pripravljal za pridigo o sv. Treh Kraljih. »Ugledali so zvezdo in so šli za njo. In je mislil in sklenil: »O novi maši bom govoril, o božji milosti, ki zasije kakor zvezda in vodi človeka in ga pripelje do Gospoda kljub vsem spletкам in zalezovanju hudega in sprijenega sveta, ki je kakor Herod!«

In je vzel v roko pismo, ki je ležalo razgrnjeno na mizi in ga je vnovič bral:

»Reverendissime Domine — prečastiti gospod!

Deo gratias — Bogu hvala! Došeno in končano je! Kar sem žezel in za kar ste me vspodbujali tudi Vi in mi pomagali s svetom,

naukom in priporočili — dosegel sem. Na dan svetih Treh Kraljev bom bral prvič sveto mašo, daroval prvič nekravovo daritev. Spominjal se bom staršev, spominjal dobrotnikov in med njimi v prvi vrsti Vas, gospod dekan.

Bog mi je dal zdravje, razum in pamet, a kaj bi bilo, če ne bi vdihnil tudi očetu in materi misli in želje, vzgojiti duhovna? Kaj bi bilo, če bi ne bili Vi tako dobrni in mi pripravili tal v Celovcu in v Salzburgu? Brez Vaših pisem in priporočil bi mi ne odpirali vrat, ne nudili bi mi podpore. Omagal bi in se vrnil, preden bi stopil čez prag, grammaticae! Božja previdnost mi je Vas naklonila, kakor me je tudi sicer vodila in me ohranila. Če se spomnim samo na ono nepremišljeno, ko sem se prva celovška leta kopal v Vrbskem jezeru! Kako sem bil blizu smrti, potapljačoč se. Pa me je sošolec Potočnik rešil. Božja roka me je po njem ohranila.

In pozneje tista zapeljivka v plemeniti družini, kjer sem podu-

ceval! Za kruh mi je šlo in ko sem videl, da ni drugače, sem Vam pisal. In ste mi poslali nauk s svojo besedo in iz modrega Siraha in še poskrbeli, da mi ni bilo sile. Videl sem in premagal skušnjava. Božja roka me je tudi po Vas varovala, da sem šel po pravi poti in prišel do oltarja Gospodovega.

In ko me je začelo bosti in sem pokašljeval in sem menil, da me bo sušica pobrala, tedaj mi je božja previdnost poslala visoke prijatelje in dobrotnike, ki so me jemali s seboj na gore, kjer sem ozdravil bolezen in užil toliko veselja. Visoki Zvonar, Visoki Goell in drugi vršaci Alp so bili po božji volji moji zdravniki in mi utrdili zdravje, da sem sedaj trden ko dren in se ne strašim še tako hude službe, ki bi mi jo dali.

Zahvaliti se Vam moram tudi za Vaš nasvet: „Pojdi v Salzburg in tam doštudiraj bogoslovje!“ Ce bi bil šel v generalni seminar v Grade, bi bil dobil profesorje, ki so bolj vzbujali državne uradnike v smislu Jozefovih odredb in ne du-

Kaj je novega na deželi?

VRTOJBA.

K smrti Ivana Lásica. Usodo je, da ginejo može v najboljših letih, da ginejo tedaj, ko jih družina, občina in narod najbolj potrebujejo. Zdi se, kot bi najraje pograbila smrt tam, kjer najbolj zadene. Tako smo zgubili pretekli teden iz svoje srede moža ki je bil včigled in vzor celih občin in vsej okolici. Umrl je mož, čigar železni značaj, jekleno voljo in neumorno vztrajnost je moral občudovati vsak, kot dolgoletni starejšina je skrbno podpiral preudarnimi nasveti svoje tovariše in pomagal dvigati ugled in blagostanje občine. Bil je usmiljen, a v svojih sklepih neisprosen, v družbi veselje narave.

Vzor nam je bil tudi kot družinski oče. Neumorno si je prizadeval vzgojiti svoje otroke in zdi se, da je dosegel svoj namen. Obnemogel od težkega dela in napora, se je zgrudil sred jasno začrtane poti.

Naj mu bo lahka domača zemlja.

IZ BREGINJA.

Dne 8. januarja t. l. se je ponesrečil vrlji mladenič Franc Gašperut, star 20 let. Veselje do planin ga je gnalo s tovarišem Antonom Balohom v gore. Prekoračila sta greben Stolovega pogorja blizu stare državne meje in slednjic proti večeru že prišla na Zagarsko planino za Stolom. Ker je prijela tu Baloha slabost, se je Gašperut kljub slabemu vremenu in groznemu viharju napotil domov po pomoč. Z mladeničko močjo in srčnostjo je prebrel visoko zapadli sneg in prišel že na vrh Stola. Tu se je hotel najbrž nekoliko odpočiti, zato se je zleknil v sneg, v katerem je zasanjal in zaspal za večno. — Drugo jutro mu je tovariš sledil do vrha, nakar pa se je naenkrat izgubil vsak sled. Ko je prišel Baloh še le čez 3 dni domov in povedal o nevarnosti, so domačini takoj pričeli iskati Franceeta, a vse prizadevanje nič izdal. Sele 25. aprila se je posrečilo najti mladeniča, ki je bil še dobro ohranjen, ker je ves čas ležal pod snegom. Pogreb se je vršil v nedeljo 25. m.m. ob obilni udeležbi domačinov. Naj se tu še prav lepo zahvalimo breginjskemu pevskemu zboru, ki je zapel dve nagrobnici. Ti pa naš France, počivaj v miru. Nesrečni družini naše sožalje!

SV. KRIŽ NA VIPAVSKEM.

Naprošeni, potrjujemo račevolje, da dopisov iz Sv. Križa ni pisal posestnik g. A. Stanič in tudi ne nobeden njegovih sinov.

Uredništvo.

VIPAVSKA DOLINA.

Cesta iz Gorice proti Dornbergu je v groznom stanju. Če se nihče ne zgne in ne poskrbi za popravo, kmalu ne bo več vporabljiva. Zlasti nevaren je prvaški most, ki je napol odprt in se zlasti po noči lahko zgodi, da pada človek ali pa tudi voz v Vipavo. Občine napravite potrebne korake in podrezajte na pristojnih mestih, da se spravi cesta v red! Saj vendar plenimo davke in nam vsled tega pritiče, da imamo vporabljive prometne zvezze. Cesta po Vipavski dolini je pravcati škandal in imajo boljše ceste gotovo celo v Albaniji.

IZ KANALSKEGA.

Na Kanalskem je vojaška uprava med vojno napravila mnogo novih cest. Posestniki niso dobili od nobene strani do danes nobene odškodnine za prisilno razlaščeno zemljišče. Ravno nasprotno! Prizadeti morajo od teh cest in nasipov, ki so ob straneh, plačevati še vedno zemljiški davek, čeprav nimajo od njih nobenega užitka. Večje krivice si ni mogoče pred-

stavljati. Potrebno je, da to uvidijo že enkrat davčna oblastva ter revidirajo svoje postopanje nasproti prizadetim posestnikom.

IZ DOBRODOBA.

Pred par dnevi je nastal okoli 9. ure zvečer požar v baraki posestnika Franca Konea. Baraka je popolnoma vničena. Pohištvo, obleka, perilo — vse je zgorelo. Konca ni bilo doma. Kako je požar nastal, se ne ve. Požar se je razširil tudi na hišo Antona Jarcia, ki je oddaljena 4 do 5 metrov. Tudi tu je požar prizadal občutno škodo na hiši in pohištvu. Domačini so pokazali pri tej priliki vso svojo požrtvovalnost; zabranili so, da ni hiša zgorela. Posrečilo se je namreč gasilec zabraniti, da se ogenj ni prikel sena, ker drugače bi bila nastala naravnost neprecenljiva škoda. Zahvaliti se moramo ob tej priliki tudi g. nadučitelju Romanelli, ki se je osebno zelo trudil, da bi zabranil večjo škodo. Splezal je na streho, od katere se ni oddaljil, dokler ni bil ogenj popolnoma pogašen.

IZ CEROVEGA.

V nedeljo so nas hoteli razveseliti z razglasom, da se bo tudi pri nas otvorilo otroško zavetišče. Komu naj zaučajo slovenski stariši svoje otroke?

BRJE.

Čeravno so volitve že daleč za nami, vendar moramo tudi mi povedati svetu, da smo na ta dan kompaktno nastopili za naše slovanske kandidate. Ni ga bilo med nami izdajalec, ki bi osramotil ime svoje matere in jezik ter oddal glas našim preganjalcem. Povedati moramo, da so se vdeležili volitev vsi stari in mladi, razen par bolehnih, in to kljub razdalji do volišča in brez vsake posebne agitacije. Kako pa tudi ne! Saj smo vedeli, da gremo obenem tudi v boj za našega rojaka g. dr. Besednjaka. Brejci smo ponosni na njegovo izvolitev! — Vinška kupčija je pri nas precej živahna. Razpolagamo pa še z veliko množino vinske kapljice. Kupej le pridite! Brejsko vino je znano širom dežele kot prvorstno.

RIHEMBERK.

V sredo dne 30. aprila je bil tukaj pokopan bivši župan in cerkveni organist Ivan Colja. Mož je užival med ljudstvom spoštovanje, kar je pričala številna udeležba pri pogrebu. Dejstvo, da je bil zadnji čas pripadnik fašistovske stranke, ni moglo tega spremeniti. Kajti pri nas še čutimo, da je resnost smrtne ure globlja od vseh vprašanj, ki jih imenujemo politična. — Pogrebna svečanost je bila dostojna, dokler je ni ob odprtem grobu zmotil s svojim govorom. — Bandelj. Spogledovali smo se in nismo mogli razumeti. Tekom časa smo slišali in videli marsikaj, toda take držnosti se nismo doživelji. Čuje gospod Bandelj: Ne igrajte fars po naših kopališčih! Komediantskih kretenj ne moramo nikjer, a še najmanj pri pogrebih. Ne kujte političnih kapitalov na grobeh naših pokojnikov! Ne šalite se z vero in posmrtnostjo! Vi niste naš človek, ne veste kaj čutimo, ko spremljamo svoje sosede k večemu počitku. Proč od nas gosp. Bandelj! Skrijte se, skrijte se!

TOLMIN.

Brali smo, da je bil tolminski občinski svet razpuščen. Pa ni tako. Večina občinskih svetovalcev je odstopila prostovoljno. Stvar je takole začela. Po volitvah, v katerih so Tolminci strnjeno in možato nastopili za domačo listo, so se občinski svetovalci zbrali k seji. Koncem seje je vstal podžupan Mrach in je izjavil: Današnji dan je zadnji dan, ko sem pri seji. Jaz ne morem več biti član tega ob-

činskega sveta, ker ni šel fašistom pri volitvah nič na roko. Občinarji so pokazali, da se s fašisti ne strinjajo; zato stopam iz občinskega sveta. — Mrachu se je pridružil tudi svetovalec Kragelj, proti njemu so nastopili vsi drugi občinski svetovalci, tudi Kavčič iz Ljubinja. Župan je prav primerno ugotovil, da občinski svet ne sme iti na roko ne fašistovski ne drugim strankam. Zakaj občinski svet ima le to nalogo, da vodi občinsko upravo in gospodarstvo. Po veljavnem občinskem in deželnem zakonu občinski svet tega delokroga ne sme prekoraci. Občinski svet je nato soglasno sklenil: Mrachovega odstopa ne sprejememo; če pa ga sprejme prefektura, potem odstopimo vsemi! Po tem sklepnu se svetovalci razšli. Popoldne pa je Mrach poslal občinskega uradnika s kolesom po okoliških vaseh k občinskim svetovalcem. Uradnik je predložil vsem izjavo, da odstopajo. Vsi okoliški svetovalci so podpisali to izjavo. Le svetovalec Sovdat p. d. Humar iz Gaberji je odločno odklonil podpis. Ker je večina svetovalcev popoldne pismeno preklicala, kar je dopoldne sklenila — so župan in ostali svetovalci prostovoljno odstopili.

Tako smo Tolminci zaigrali domači občinski zastop. S to sramotno in zahrbitno igro se je odpadniku Mrachu posrečilo povzpeti se na stol občinskega komisarja. To njegovo rovanje proti domači občinski samoupravi si bomo zapomnili. Črez eno leto bodo občinske volitve, — na svidenje, komisar, po milosti pretepačev!

BORJANA PRI KOBARIDU

Pri nas je velika revščina, ker nam naša hribovita zemlja ne da toliko, da bi se mogli preživeti. Za priljubno pet mesecev pridelamo. In še to moramo znositi skupaj na glavi ali na hrbitu. Ko je zima, moramo opravljati to delo samo z železjem oboroženimi čevljimi. Hediti moramo na dve uri oddaljeni Stol. Travo moramo košiti bosi, ker bi drugače radi strmin, v katerih leže naše senožeti, zdrknili v globočino. Kdor pa ne spravi sena pred snegom v domači hlev, mu ga odnese plaz. Ljudje trpe, da je groza! In kaj imamo od tega? Trpimo ko črna živina, a z vsem svojim trudem in znojeni ne moremo plačati niti davkov. Naložili so nam ogromni državni davek, a tlačijo, nas tudi še razne občinske dolžnosti. Če pomislimo še na 12 km eeste, ki je država ni hotela sprejeti in moramo sami za njo skrbeti, potem veste o našem križevem potu dovolj. Če se razmere ne spremene, potem ne vemo kaj bo v par letih v našem Kotu.

SEBRELJE.

Od nas moramo hoditi plačevati davke v Cerkno. Ne glede na daljavo in zamudo časa, ki je s tem v zvezi, moramo pretrpeti še marsikatero razžaljenje. Ker ne znamo italijanščine in nimamo za njo tudi pravega posluha, se nam posmehujejo. Sklenili smo za to, da ne bomo več hodili plačevati davkov, če se razmere ne spremene in zboljšajo.

IZ ŠTJAKA.

Na velikonočno nedeljo je neizprosna smrt ugrabil gospoda Počkarja Ivana na Selu, 84 let starega očeta sedanjega župana v Štjaku, g. Počkarja Ivana. Pokojni je bil spoštovan in priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Bil je mirna duša in je rad pomagal onim, ki so iskali pri njem nasveta ali materijelne podpore. Gospodu županu in družini izrekamo tem potom iskreno sožalje. Tebi pa, častitljivi starček, bodi — po trudnoljem življenju — zemljica lahka!

IZ TEMNICE.

Preteklo nedeljo so bili domačini v gostilni pri Stepančiču. Tam sta bila

tudi dva fašista, ki sta grozila našim ljudem, — bil je tudi znani Vide iz Vojščice. — Oklofata sta še druge: zelo močno so pretepli: Čotaria iz Lipe, ki je šel pred par dnevi k vojakom, v gostilni in še zven gostilne na križadi. Revež jih je dobil toliko, da je komaj lezel.

***

Zalostna in potra je vsa občina, ker je zgubila dušnega pastirja g. Savo Zora. Težko nam je bilo, zlasti na belo nedeljo, ko je jemal slovo. Marsikatero oko je bilo solzno. Zdaj smo kot ove, ki zgubijo pastirja. Ker je bil pravi dušni pastir, smo ga vsi radi imeli in spoštovali. Za to, gospod, ne pozabite nas na Serpenici, ker mi se bomo Vas vedno spominjali. Prosimo samo prevzvišenega, naj nam pošlje drugega dušnega pastirja. Bivšemu še enkrat: Bog živi, vso srečo na novem mestu.

IZ PRAPETNA (STATA)

Na naš dopis v velikonočni št. „Straže“ smo našli odmev v tržaškem tedniku. Znani dopisnik se jezzi nad nami, češ da se mešamo v stvari in razmere, ki nas nič ne brigajo ter da si izmišljamo kar sami novo krajevno ime „Stata“.

Mi smo pisali tedaj v dobrì veri, da se nikomur ne zamerimo, pisali smo pa na splošno glede volitev, omenivši našega statarskega starega očka.

Kar se pa tiče krajevnega imena „Stata“ bodi povestano sledenje: Ze dolgo časa obstoji to ime, nekdaj v šali, danes pa je na splošno znana prapotska okolica, ki meji na Pečine, pod tem imenom, in se ga tudi večinoma vsi okoličani poslužujejo.

Res ime ni lepo, a mi smo s skromnim zadovoljni, zato ostane naša okolica tudi nadalje „Stata“. Na tisto „Potato“, kamor nas goni omenjeni dopisnik pa ne mislimo hoditi, pač pa svetujemo g. dopisniku, če mu je res tako na potu naše krajevno ime, da pa on ostane tudi nadalje pod Prapetno, sicer ostanemo tudi mi, ali „Stata“ nam pa vendar tudi nadalje ostane.

Ni bil sicer naš namen voditi po časopisih polemike radi navedenega dopisa, vendar hoteli smo povedati, da nas ne bo kdo napačno umel. In s tem je vsemu konec, naj se g. dopisnik kar potolaži in pomiri.

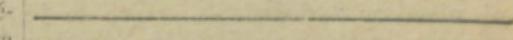
Stariji — P. S.

PROSVETNA ZVEZA.

Batuje. V nedeljo je naše Izobraževalno društvo priredilo telovadno akademijo za povabljenje. Vse telovadne vaje, zlasti simbolične in vaje naraščaja so bile mestoma vzorne. Skoda, da je prostor na odru premajhen. Med telovadnimi nastopi je lepo pel pevski zbor. O prireditvi bo natančneje poročal „Naš čolnji“.

Prošnje za obnovitev društva dohaajo. Vseh še ni. Naj bi društva pohitala, da ne bo nepotrebnih neprilik.

Clanarine še niso poravnala nekatere društva. Nato ponovno opozarjam!

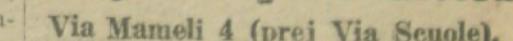

Elegantnim damam!

Velika izbera klobukov za gospa, gospodične in otroke.

Otilija Calligaris - Gorica

Via Mameli 4 (prej Via Scuole).

Sirite „Goriško Stražo“

GOSPODARSTVO.

Trgovina Italije v preteklem letu.

Zadnjič smo poročali o državnem gospodarstvu Italije, kakor je razvidno iz uradnih številk. Kakor vsak pameten gospodar tako mora tudi država zračunati s svinčnikom v roki, koliko izdatkov ima in kako veliki morajo biti dohodki, da lahko živi brez dolgov. To je državni proračun, ki ga delajo vse države vsako leto.

Odkod dobivajo države denar, da morejo obstati?

Od ljudstva, ki plačuje državi davke. Ljudstvo dela z delom svojih rok in del svojega zasluga odrajuje državi v obliki davka, s katerim plačuje država ministre, generale, diplomate, uradnike, sodnike, učitelje, orožnike in vse druge svoje uslužbence. Delo in zasluge ljudstva je studenec, iz katerega črpa država življenje, ta studenec jo redi in hrani. Kadar usahne ta studenec, obuboža tudi država, ker nima več denarja.

Proračun ljudstva.

Važno ni torej samo, da vemo kakšne izdatke in dohodke ima država, ampak še važnejše je vedeti, kakšne dohodke ima ljudstvo, ki vse davke plačuje. To je proračun ljudstva. Kako se spoznajo in ugotovijo dohodki, ki jih ima vsako leto ljudstvo?

To se vidi najboljše iz tako zvane trgovske bilance. Kaj je to? To je pregled vsega blaga, ki ga vsako leto izvaža in uvaža dežela.

Nobena dežela ne produceira doma vsega, kar potrebuje. Italijanski narod ima na primer mnogo vina in sadja, zato mu pa primanjkuje žita, premoga, drva in živine. Zato mora italijansko ljudstvo gledati, da izvozi v tujino vino in sadje, ki ga ima doma preveč, in z izkupičkom si nakupi v tujini žito in premog ter ga uvozi domov. Ako proda italijanski narod v tujini ravnotoliko miljard blaga, kolikor ga potem iz tujine uvozi, potem vemo, da mu ni treba delati dolgov. Če pa vemo, da mora dežela uvažati neprimerno več blaga, kakor ga more s svojim izvozom plačati, potem je jasno, da je taka dežela revna, ker živi na dolg.

Kakšen je izvoz in uvoz v naši državi?

Leta 1922. je izvozila Italija v tujino 9293 miljonov lir blaga; uvozila ga pa je za 15.729 milijonov. Iz tega vidimo, da je za prehrano ljudstva morala Italija uvoziti za 6435 miljonov več, kakor je ona izvozila od svojega prebitka v tujino.

Leta 1923. je izvozila Italija v tujino 11.059 milijonov, uvozila pa je 17.228 milj. blaga. Uvoženo blago je prekušalo torej za 6169 milijonov vrednost izvoženih pridelkov. To se pravi: denar, ki ga je prejelo italijansko ljudstvo od svojega prodanega vina, sadja itd., ni nikakor zadostoval, da se je plačalo uvoženo žito in uvožen premog, ampak je bilo treba odpreti blagajno in doplačati še 6169 milijonov lir.

Kaj uvaža Italija?

Ako pogledamo, kakšno blago je uvozila Italija v minarem letu za 17 miljard lir v državo, vidimo, da obstoje skoro tri četrtine uvoženega blaga iz živil in surovin (premog, bombaž itd.) za industrijo. Na prvem mestu stoji med vsemi uvoženimi pridelki žito. Italija je kupila v minarem letu za

nič manj ko 3.500 milj. lir žita v tujini. To pomeni več ko 30 milijonov kvintalov žita, ali malo manj ko 1 kvintal na prebivalca.

Italija uvaža nadalje velike množine goveje živine, lesa in premoga.

Med industrijskimi izdelki stoji na prvem mestu bombaž, ki je dosegel letos višino 2534 milijonov lir.

Kaj prodaja Italija v tujino?

V največjih množinah izvaža Italija na svetovne trge tkanine. V poštov prihajajo nogavice, spodnje srajce, bombaževina, platno, klobuki in predvsem svila. Od celokupnega izvoza 11 miljard lir so znašale tkanine skoro 5 miljard. Svila je najvažnejši izvozni izdelek italijanskega gospodarstva. Več ko dve tretjini izvoženih tkanin obstoja iz svile. Vrednost izvožene svile je znašala v letu 1923. nič manj ko 2763 milijonov lir.

Brž za tkaninami pridejo v poštov kmetski pridelki v vrednosti 3 milijard.

Prvo mesto zavzemata zelenjava in sadje, ki sta se izvozila preteklo leto za 984 milijonov lir. Konoplje se je izvozilo za 495 milijonov, sira, masla in drugih mlečnih izdelkov za 373 milijonov, olja za 255 milijonov, vina in likerjev za 225 milijonov.

Kakšna država je Italija?

Iz teh števil razvidimo, da je Italija država, ki ji primanjkuje živil, premoga in železa, in ki krije to pomanjkanje s prebitkom svoje svile, svoje zelenjadi, svojega južnega sadja in mandelinov ter s prebitkom vina, sira, masla in žvepla.

To je gospodarska podoba Italije, kakor se je razvila od leta 1900 do 1914. Vojna je gospodarski značaj Italije le malo spremenila.

Glavna moč Italije so poleg svile tisti kmetski pridelki, ki uspevajo vsled milega podnebjja in posebnosti zemlje le v Italiji in se zato zlahkoto prodajajo v tujini.

Industrija je še prešibka, da bi bila močna opora italijanskega gospodarstva.

Od česa živi italijansko ljudstvo?

Rekli smo, da je v preteklem letu plačalo italijansko ljudstvo za uvoženo blago 6169 milijonov lir več, ko je prejelo denarja od izvoženega blaga. Odkod je vzelo ljudstvo 6169 milijonov, da je plačalo zgubo? To je važno vprašanje, ki so si ga stavili Italijani tudi pred vojno. Kajti tudi v mirnem času ni Italija nikdar izvažala toliko blaga, da bi plačala z izkupičkom potreben živež in premog. V zadnjih letih pred vojno je znašala razlika približno 1200 milijonov lir na leto.

Kako je krilo italijansko ljudstvo zgubo?

Velik primanjkljaj je kril italijanski narod iz dveh virov:

Prvič iz dohodov tujškega prometa.

Velike množice bogatih tujev, ki so prepravljale vsako leto italijanska mesta, so puščale v deželi težke miljone in miljarde in to je bil za italijanski narod velik vir zasluga.

Ostalo zgubo je krila Italija z denarjem, ki so ga pošiljali domov izseljenci svojim družinam. Na stotine in stotine milijonov lir je prišlo vsako leto iz vseh strani sveta v Italijo in to je bil drugi

vir dohodkov, s katerim je krilo italijansko ljudstvo svoje vsakoletnje primanjkljaje.

Po vojni so skoro vse države, posebno pa Amerika, zaprle svoje meje in to je eden glavnih vzrokov gospodarske krize, ki tre našo državo.

PEVSKO IN GLASBENO DRUŠTVO V GORICI

naznanja p. n. članom in članicam pevskega zbora, da se bodo vrstile odsek dalje vaje za moški zbor ob sredah in petkih od 8. do 9. zvečer, vaje za ženski zbor ob pondeljkih in četrtkih od 7. do 8. zvečer; vaje za mešani zbor določi pevovodja od časa do časa. Na vsporedu pomladanskega koncerta je večje delo društvenega vodje g. Emila Komela na tekstu g. Janka Samea „Psalm na višini“. Delo je pisano za zbor, tenor solo in orkester. Poleg dosedanjih pevcev in pevk so vabljene tudi druge pevske moči, ki doslej še niso sodelovali v zboru, da prijavijo svoje sodelovanje pri prihodnji pevski vaji.

VALUTA.

Dne 3. maja si dobil na tržaški borzi:
za 100 avstr. kron 3.1 do 3.2 vin;
za 100 dinarjev 27.70 do 28 lir;
za 1 amerikanski dolar 22.20 do 23.30;
za 1 angleški pfund šterling 97.50 do 97.75 lir.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Sv. Križ na Vipavskem: Ker je bilo v nedeljo 27. m. m. že itak mnogo razburjenja, smo dopis za sedaj odložili. Oglasite se še kdaj!

Grahovo: Dopis dobili brez podpisa, zato ga ne moremo priobčiti.

Ošerljak: Preveč osebno!

POZOR!

POZOR!

Znana manufakturna trgovina v Via Municipio št. 4 (prej deželnna aprovizacija) se sedaj nahaja v Via Carducci 12, v hiši pri »Treh Kronah«, ter priporoča in jamči cenj. odjemalcem svoje solidno blago po najnižjih cenah.

Na Tolminskem je na prodaj posetvo, obstoječe iz dvonadstropne hiše, pripravne za obrt in z obsežnim zemljiščem.

Naslov pove uprava lista.

PISALNE STROJE popravlja po ceni mehanik R. Simon, Via Orzoni 11.

Cement iz Čedada po 17 lir kvintal

pri

Benečančku v Kobaridu

NAŠ ZOBODRAVNIK

doktor Lojz Kraigher

specialist za bolezni v ustih in zobe, sprejema za vsa zobodravniška in zobotehniška opravila :: v Gorici, na Travniku št. 20 //

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

CORSO VERDI 82 (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne **Regenchart & Raymann**, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

PRODAJA NA OBROKE

S prvim septembrom p. l. je otvorila firma: «Grande Emporio Rateale» (centrala v Trstu)

Via Garibaldi 20, (prej Via Teatro)

svoje podružno skladische.

Prodaja: izgotovljene obleke in po meri, najfinejše manufakturno blago, suknje, dežne plašče, obuvalo, klobuke, ovratnike, rokavice, naramnice, perilo itd.

Cene brez konkurenčne! Obroki mesečni in tedenski. Krojačnica prvega reda. Gorica, Via Garibaldi 20-II.

ODVETNIK V. Matej Primožič

se je preselil s svojo pisarno na Corso G. Verdi št. 23, I. nadstropje (nasproti ljudskem vrtu)

Na prodaj je hiša z dobro idočo pekarijo; eventuelno se odda pod gotovimi pogoji tudi v najem: Naslov pri upravi lista.

Na Lokvah je na prodaj pod ugodnimi pogoji hiša s 7 prostori, kuhinjo, hlevom in drugimi pritlikami, živino in zemljjiščem. Ponudbe na: Kolenc — Lokve 65 p. Tr novo pri Gorici.

KMEČKA HRANILNICA IN POSOJILNICA na Kamnem,

reg. zadr. z neom. jamstvom naznanja, da se bo vršil redni občni zbor dne 11. maja ob 3. uri pop. v uradu s sledenim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrditev rač. zaklj. za l. 1923.
3. Event. volitev nač. in nadz.
4. Sprememba pravil in tvrdke.
5. Slučajnosti.

Ako bi se občnega zobra ne vedel zaddostno število članov, se bo vršil pol ure kasneje drug občni zbor, ki sklepa pri vsakem številu navzočih,

Načelstvo.